

čaju uskratiti izdavanje robe ako mu primalac ne da dovoljno osiguranje. Primalac prema tome nije ovlašten jednostrano mijenjati ugovorne odredbe navedene u prijevoznoj ispravi, i takve klauzule ne obvezuju vozara. Ovo očito stoga što se kod prijevoznog ugovora radi o ugovoru zaključenom između pošiljaoca i vozara u korist trećega, kojemu taj treći (primalac) pristupa primitkom pošiljke, ali samo prema onom sadržaju kako je ugovor zaključen između pošiljaoca i vozara. Eventualne izmjene takvoga ugovora na štetu vozara mogu se izvršiti u sporazumu s vozarom, a ne jednostrano, kako je to učinio tuženik, koji i ne osporava sadržaj zaključenog ugovora, već samo prigovara da on nije pošiljaoca ovlastio da robu preda na prijevoz po vozarišni višoj od željezničke. To se međjutim ne tiče vozara, za kojega tuženik nije tvrdio da je o tome nešto znao, ili da je inače postupio u zloj namjeri.

M.S.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 13.VI 1968.

Vijeće: dr Ernest Vajić, dr Vladimir Borić, Ratko Zlodre

Cestovni saobraćaj - Nesreća autobusnog putnika - I ako je kondukter autobusa krivičnom presudom proglašen krivim za tjelesnu ozljedu putnika, sud koji raspravlja o imovinsko-pravnom zahtjevu za naknadu štete radi putnikove ozljede, dužan je ulaziti u ispitivanje da li je i putnik kriv za saobraćajnu nesreću - Kondukter autobusa koji izvan autobusne stanice otvori stražnja vrata autobusa, a putnik iziđe kroz ta vrata i bude od nadolazećeg vozila povrijeđen, kondukter je počinio krivično djelo, premda je putnicima zabranjen izlaz kroz stražnja vrata autobusa

Tužitelj je osiguravajući zavod, a tuženik je po-
duzeće gradskog saobraćaja. Tužitelj tuži za naknadu štete
s razloga što je njegov osiguranik pretrpio tjelesnu povre-
du krivnjom konduktera autobusa. Ovaj kondukter je naime
izvan autobusne stanice otvorio stražnja vrata autobusa
kroz koja je putnicima dopušten samo ulazak u autobus, ali
je jedna putnica unatoč tome kroz ta vrata izišla i bila
povrijeđena od nadolazećeg vozila. Kondukterova krivnja
utvrđena je pravomoćnom krivičnom presudom. Tuženik se bra-
ni navodom da je i sam putnik kriv za svoju nezgodu, jer da
nije smio izlaziti kroz stražnja vrata, pa ako je izišao,
to je učinio na svoj rizik.

Prvostepeni sud je udovoljio tužbenom zahtjevu
oslanjajući se prvenstveno na okolnosti da je kondukterova

krivnja utvrđena pravomoćnom krivičnom presudom. Drugostepeni sud je ovu presudu ukinuo i stvar vratio prvostepenom sudu na ponovno raspravljanje iz slijedećih bitnih razloga:

Iz činjenice da je jedan od učesnika neke nezgode u krivičnom postupku proglašen krivim za počinjeno krivično djelo, i da je parnični sud na izreku pravomoćne presude krivičnog suda vezan, ne slijedi još nužno da sa stajališta građansko-pravne krivnje presudjeni mora biti isključivo kriv za štetu koja je odnosnim djelom nastala, već u takvom slučaju nije isključeno da osim osudjenoga bude za štetu djelomično kriv i sam oštećeni, ili i treća osoba koja nije bila krivično sudjena. U konkretnom slučaju tuženik je istakao u toku prvostepenog postupka i u žalbi da je i sama oštećena sukriva za nastalu joj štetu zbog toga jer da je ona znala i morala znati da na stražnja vrata vozila javnog saobraćaja ne smije izlaziti, jer da ta vrata služe samo za ulaz putnika, i da je zbog toga sama kriva svojoj šteti. Iz obrazloženja krivične presude Okružnog suda u Rijeci od 26. siječnja 1967. K-1460/66 proizlazi da je oštećena skočila na kolnik kroz stražnja vrata, koja je nepravilno otvorila osudjena kondukterka autobusa tuženika, jer su vrata bila otvorena na mjestu izvan stajališta autobusa. Ovo činjenično stanje ukazuje na mogućnost da je osim osudjene za nastalu štetu kriva i sama oštećena, koja je morala vidjeti da se kroz otvorena stražnja vrata izlazi na kolnik. Osim toga je moguće da bi oštećena da je poštivala pravila o ulaženju i izlaženju iz vozila javnog saobraćaja, koja u pravilu doista služe za osiguranje usmjerenog toka putnika u kolima, izbjegla šteti, jer je autobus pri izlaznim vratima uži, pa ju motor-kotač možda ne bi zahvatio, a možda motor-kotač tamo više ne bi imao toliku brzinu.

M.S.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 20.VI 1968.

Vijeće: dr Ernest Vajić, Gabro Badovinac, Oskar Franić

Zakup broda i time charter - Plaćanje lučkih naknada - Premda su stranke u ugovoru navele da sklapaju ugovor o zakupu broda, ipak je sud ovlašten ulaziti u njegov sadržaj i na temelju toga zaključiti da se radi o nekom drugom poslu - Radi se o ugovoru na vrijeme za prijevoz cijelim brodom (time charter), premda su stranke ugovor nazvale "zakup broda" i navele da vlasnik "predaje brod" "zakupoprincu" i ako je ugovoreno da na brodu ostaje vlasnikova posada, za koju vlasnik preuzima odgovornost, da on posadu plaća i da je dužan osigurati odre-